

V KRIZI A BEZ PENĚZ POZNÁŠ PŘÍTELE

rozhovor s odbornou pracovnící NIPOS – ARTAMA Simonou Bezouškovou

Minulé ročníky přehlídky provázely vážné existenční problémy. Jaká je situace tentokrát?

Předchozí potíže byly způsobené především tím, že nám dotace docházely později, po začátku přehlídky. Letos byly zažehnány, protože nám peníze přišly tři dny před přehlídkou. I sponzoři, tedy Skupina ČEZ a Jaderná elektrárna Temelín, poskytlí stejné peníze, jako loni.

V letošním roce došlo opět ke změnám v postupových pravidlech. K jakým přesně?

Letos se neměnili pravidla pro postup na Jiráskův Hronov, která se měnila loni, ale pravidla pro postup do Volyně. Tato změna nastala po dvou letech. Došlo k návratu nominací, a to tak, že každá krajská přehlídka, která splní kritéria – minimálně osm soutěžních představení a přítomnost odborného garanta v lektorském sboru - může nominovat na Divadelní Piknik Volyně. Letos nominovalo jedenáct přehlídek. Naštěstí jsme se vyhnuli klauzuli v pravidlech, která říká, že pokud je nominováno na více než tři čtvrtiny hracích míst celostátní přehlídky, nominace se ruší a všechny přechází na doporučení. Nyní je hracích míst šestnáct, pokud bychom tedy měli letos o jednu nominaci více, museli bychom nominace zrušit. Programová rada, která vybírá z doporučených představení, měla ve Volyňském programu k dispozici pět míst, nebylo tedy tolik prostoru pro festivalovou dramaturgii, což je jeden ze záporů tohoto systému. Dalším je třeba ten, že se mohou sejít stejné kusy z různých přehlídek.

Ke změnám v systému dochází velmi často. Co je důvodem?

Ke zrušení nominací se přistoupilo proto, že počet nominací se začínal blížit počtu hracích míst na celostátní přehlídce. Roste počet krajských přehlídek, protože neustále narůstá počet souborů, které se na přehlídce hlásí a jsou i přehlídky, na které se hlásí víc souborů, než mohou přijmout. Pro spoustu souborů je to přitom jediná možnost, jak získat nějakou odbornou reflexi. Na druhou stranu se snižoval počet míst na celostátní přehlídce. Původně se začínalo

ve středu ráno a ve čtvrtek odpoledne, ale v tyto dny na představení nechodili diváci a soubory hrály pro lektorský sbor, a to není smyslem celostátní přehlídky. Proto i odborná rada doporučila, aby se přehlídka zkrátila a začínala vždy až ve čtvrtek večer. To vyústilo ve zrušení nominací. Byly tu ale kritické hlasy - na odbornou radu například došla petice se sto deseti podpisy - a po dlouhých debatách se tedy odborná rada vrátila k modelu s nominacemi. Byla jsem jediná, kdo hlasoval proti. Přehlídek je ale víc, nominace se tedy nemohly vrátit úplně v původní podobě, proto se zavedly již uvedené podmínky, které musí přehlídka splnit, aby právo nominace získala.

Novinka se objevila i na rozborových seminářích...

Ano, je to pozice moderátora. Moderátor diskutuje s lektory, což je podle mě atraktivnější forma i pro posluchače, než když lektori pouze přednášejí referát, a pak samozřejmě komunikuje s auditoriem a se souborem. Je ale

Kočovné divadlo Ad Hoc / režie: Jan Duchek

Jan Duchek: Il Congelatore - Zmrazovač (Opera mafia o 3 dějstvích)

NIKDO Z NÁS NENÍ STUDOVANÝ ZPĚVÁK

Rozhovor s autorem libreta a režisérem Janem Duchkem

Jak jste dostali nápad vytvořit představení tohoto typu?

Není to naše první představení, nicméně je první takhle velké. Vždy jsme hráli divadla dlouhá pětáctýřicet minut, maximálně hodinová. Když jsme se pídili po tom, kde bychom co ukradli, abychom nemuseli platit za autorská práva, řekli jsme si, že je potřeba využít autorů, kteří jsou bezpečně mrtví. Je fakt, že u Janáčka to máme těsně. Hru jsme studovali rok a kousek.

A proč právě operu?

Zprvu nebylo úplně jednoduché tento nápad v souboru prosadit. Když jsme se o tom zmiňovali přátelům a známým, registrovali jsme většinou povytažená obočí. Prý že jsme se zbláznili. Napsal jsem pár árií a poslal je Lukáši Habancovi, našemu dirigentovi a skladateli. On to rozepsal a jednou na Silvestra, tuším před dvěma lety, přivezl s sebou sbor Židů z Nabucca, abychom si to zkusili. A jak jsme všichni byli trochu přiožralí, dospěli jsme k názoru, že by to šlo. Časem jsme pak sice několikrát trpce litovali, protože to bylo často dost složité, ale představení existuje a dále se rozrůstá.

Rozrůstá?

Každé představení je vlastně do jisté míry premiéra. Pokaždé něco přidáme, něco doladíme. Například ouvertura, kterou jste slyšeli dneska, byla premiérová.

Máte velmi disponovaný soubor. Učili se vaši herci profesionálně zpívat?

Nikdo z nich není studovaný zpěvák. Máme jediného frekventanta JAMU, Adama Cahu, který druhým rokem studuje housle. Jinak jsme lidé různých profesí. Já jsem právník, dirigent je učitel, Jiří má jazykovou školu a podobně.

Ani jste neprošli žádným školením?

Algida, Klára Šídllová, byla na několika konzultacích. Paní, která ji učila, jí velice nedoporučovala, aby zpívala podobným způsobem bez delší průpravy. Říkala, že by to nemuselo být úplně bezpečné. Pak se myslím byla loni podívat na představení v Brně a říkala, že teda dobrý. Barbora Blažíčková se zase kvůli představení naučila na flétnu, protože zrovna nebyl nikdo, kdo by na ni hrál. Ludmila Weisssová, která v jednom okamžiku hraje na klavír, protože klavírista je zrovna na scéně, hrála

naposledy někdy v dětství. Tu skladbu se prostě musela nadrtit.

Všiml jsem si, že ve vašem programu není uveden režisér. Kdo tedy u vás vlastně režíruje?

Režisér bych teoreticky měl být já. Ale to by mě někdo musel poslouchat. Jako scénárista mám o hře určitou představu, kterou se hercům snažím vtisknout a vysvětlit jim motivace postav. Pak jim nechávám hodně volnosti s tím, že mám právo veta. Hodně však využívají toho, že na ně při představení nevidím. Pouštím titulky, a to je dost izolovaná role. Vůbec tedy nevím, co se na jevišti děje.

Viděl jste tedy vůbec některé z představení?

Nechal jsem se alternovat, když jsme hráli ve Hvozdně u Zlína. Užil jsem si představení v publiku a ani jsem neměl chuť je zabít. Říkal jsem si, že to zahráli docela pěkně.

Další vaše představení bude také opera?

Je pro nás poněkud nečekané, že na nás chodí tolik lidí. Při předchozích představeních jsme udělali šňůru po městech, kde bydlíme, a začali jsme dělat novou hru. Zneužíváme toho,

O SOLE MIO, OSOLTE MI TO!

Il Congelatore Kočovného divadla Ad hoc, toť pravé divadlo zrozené z ducha hudby. S operními šlágry je zde zacházeno velmi dovedně – vysoká úroveň instrumentální i pěvecká (konečně paroduje operu někdo, kdo ji zároveň umí dělat!), mimořádná invence při duchaplných prepisech velkoorchestrální hudby pro komorní kapelku a zejména nápadité texty. Způsob, jakým Jan Duchek přetextovává klasické árie, je hodný zvláštní pozornosti – citem pro hudbu a zvukomalbu, hravým zvukovým „obkreslováním“ originálních slov i pohráváním si s napětím mezi vysokým a nízkým, mezi operní vznešeností a přímočarostí zkorumpované galérky.

Mohla by to být vskutku znamenitá inscenace a je na to v hudební složce vydatně zaděláno. Kdyby nebylo rozpačitých činoherních výstupů, které jsou úrovní značně pod laťkou nasazenou hudebními čísly. Kdyby nebylo nedůsledné dramatické výstavby celého kusu, kde se vytrácí do ztracena různé dějové motivy a místy i děj sám. Kdyby inteligentní hravost písňových textů nebyla místa srážena k zemi primitivními pokusy o tzv. adresnou současnou politickou satiru. A kdyby to celé mělo ideálně hodinu bez přestávk.

Mohla by to být vskutku znamenitá inscenace. A potenciál ansámblu dává tušit, že bychom se takové brzy mohli dočkat.

Jan Šotkovský

...dokončení ze strany 2

že jsme rozmístěni po celé republice. Vždy přišlo čtyřicet, padesát či šedesát lidí. Když jsme vyrazili s operou, už na první představení přišlo na naše poměry hodně lidí. Nevím proč. Líbila se ta předchozí představení a přitáhla další lidi, nebo diváci chtěli vidět, zda lze amatérsky dělat operu? Nevím. Nějakým způsobem se to chytilo. Po prvním turné jsme získali hodně ohlasů, které říkaly, abychom města objeli ještě jednou. V zimě jsme tedy udělali ještě jednu tour po pěti městech. A opět se to nepodařilo zderniérovat, protože všechna

představení byla vyprodaná. To byla na naše poměry úplně neuvěřitelná věc. Jsme spokojeni a překvapeni.

Takže, co dál?

Teď se bojíme. Protože vůbec netuším, čím to je, klepou se mi ruce, kdykoliv mám sáhnout na klávesnici. Nic nového jsem ještě nezačal dělat. Mám několik nápadů, ale zatím nevím. Ani to nechci říkat, abych to nezakřikl. Uvidíme, který se dostane do takové fáze rozpracovanosti, že už bude škoda ho nedodělat.

Honza Švácha

Mně se to strašně líbilo. Asi nejvíc to, že to dělali s radostí a bylo to na nich vidět, evidentně je to bavilo.

Nikola z Týna nad Vltavou

Vezmu to zkrátka: bylo to hezký, vtipný, energický a líbilo se mi to. Není co dodat.

Eva z Prahy

Bylo to neuvěřitelně živý, přímo plný energie a dynamický. Byl jsem překvapený, ačkoli poslouchám hip-hop, snesl jsem to, bylo to opravdu vtipný.

Víťa z Týna nad Vltavou

Celkově se mi to líbilo, hlavně jednoduchost scény a neuvěřitelné nasazení herců.

Jarda z Libice nad Cidlinou

V první polovině tam některá místa trochu vázla, ale celkový dojem je jinak výborný, úplně úžasný pěvecký výkony a děkuju jim moc!

Šárka z Prahy

Líbilo se mi, že to bylo plný takových skrytých fórků, který jsem sice občas moc nechápala, ale když jsem je konečně pochopila, opravdu jsem se smála.

Liduška z Týna nad Vltavou

Představení se mi docela líbilo. Akorát ten konec byl strašně uspěchanej. Jak zpěv, tak výkony herců opravdu výborný, ale co musím vyzdvihnout, je živý orchestr, ten byl vynikající.

Bára

...dokončení ze strany 1

právoplatným členem poroty s hlasovacím a rozhodovacím právem, lektorský sbor je tedy pětičlenný. Jaromír Hruška se v této roli osvědčil při moderování diskusního fóra na Popelce Rakovník, kde to zafungovalo, proto bych tento model ráda aplikovala i zde. Složení sboru je kvalitní a ověřené, jsou v něm lidé různých názorů, kteří jsou ale schopni spolupracovat a komunikovat. Názorovou pestrobarevnost podle mě prokázala i loňská zkušenost, kdy z Volyně na Hronov postoupily velmi různé a dramaturgicky zajímavé inscenace současného činoherního divadla, jako Srnky, Testosteron nebo Hymna.

Celostátní přehlídka už zažila hodně stěhování. Ve Volyni je nyní třetí ročník. Jak se osvědčila?

Ve Volyni jsme velmi spokojeni. Místní organizátoři včetně města jsou přehlídce nakloněni. Spolupráce je vynikající, všichni jsou otevřeni novým projektům, jako je třeba Pique-nique quiz. Problémy jsem nezaznamenala ani v dobách, které byly nepřijemné, například po té finanční stránce. V minulých letech jsme rozjžděli přehlídku v podstatě bez peněz a jak se říká, že v krizi poznáte přítele, tak já jsem v krizi přítele poznala. Jsou tu lidé, na které se dá spolehnout, kteří nás nenechají ve srabu. Ani v této situaci nikoho nenapadlo jakýmkoli způsobem omezovat program. Zkrátka zde neřeším problémy, které se vyskytují jinde. Navíc se do Volyně sjíždí každý rok více a více lidí a z Pikniku se stává jedna z nejoblíbenějších divadelních akcí. V anketě Amatérské scény je Divadelní Piknik nejčastěji jmenovanou přehlídkou, na kterou se lidé chystají či těší.

Petra Jirásková

FOTOTELEGRAFICKY ZE ZAHÁJENÍ

PROGRAM

Pátek 9. května 2014

14.00 (NN) DS Břetislav Břeclav /
režie: Jana Vrzalíková

David Drábek: Jedlíci čokolády

16.30 Diskuse (Jedlíci čokolády)

18.30 (Kino) Divadlo Na tahu Praha /
režie: Andrej Krob

René Levínský: Fyzik a jeptiška

20.00 (NN) DS Ty-já-tr/HROBESO
Praha / režie: Luděk Horký

Nikolaj Vasiljevič Gogol: Revizor

23.00 Diskuse (Fyzik a jeptiška, Revizor)

Sobota 10. května 2014

10.00 (NN) Slovanský tyátr Olomouc
/ režie: Zdeněk Vévoda

William Shakespeare: *O*EO a *U*IE

12.30 Diskuse (*O*EO a *U*IE)

14.00 (NN) Divadýlko na dlani Mladá
Boleslav / režie: Kateřina Fixová

Thorton Wilder: Dlouhý štědrý večer

16.00 Diskuse (Dlouhý štědrý večer)

18.00 a 22.30 (Kino) Ruský kroužek
při V.A.D. Kladno / režie: Ruský
kroužek při V.A.D. Kladno

**Ruský kroužek při V.A.D. Kladno:
Charmsovy pašije**

19.30 (NN) DS Tyl Rakovník / režie:
Alena Mutinská

**P. Šabach, I. Hlas, P. Jarchovský, J.
Hřebejk, M. Hanuš: Šakalí léta**

23.00 Diskuse (Šakalí léta + Charmsovy pašije)

Zpravodaj XXIII. celostátní přehlídky amatérského činoherního a hudebního divadla Divadelní Piknik Volyně 2014. Redakce: Petra Jirásková, Edita Schejbalová, Kateřina Chalupníková - Horáčková, Honza Švácha, David Slížek. Vydává Městské muzeum a kulturní centrum ve Volyni. Náklad 100 výtisků.